

Roll No. ....

Total No. of Pages : 4

Total No. of Questions : 8

उत्तरमध्यमा द्वितीयखण्ड

विषय कोड : 824

साहित्यम्

चतुर्थ-प्रश्नपत्रम्

समय : 3 घण्टे

पूर्णांक : 100

सूचना :— अधोलिखिताः सर्वे प्रश्नाः संस्कृतभाषायां समाधेयाः।

1. उचितं विकल्पं चिनुत —

5×2=10

(क) वाल्मीकिलिखितं काव्यम् अस्ति —

(i) रामदूतम्

(ii) रामायणम्

(iii) उत्तररामचरितं

(iv) मेघदूतम्

(ख) किरातार्जुनीयस्य लेखकोऽस्ति —

(i) भारविः

(ii) माघः

(iii) दण्डिः

(iv) कालिदासः

(ग) रघुवंशमहाकाव्ये सर्गाः सन्ति —

(i) अष्टादश

(ii) एकोनविंशतिः

(iii) नव

(iv) अष्ट

(घ) महाभारतस्य अपरनाम अस्ति -

(i) जयः

(ii) विजयः

(iii) पुराणम्

(iv) कोऽपि न

(ङ) अन्तिमः वेदो वर्तते -

(i) सामवेदः

(ii) अथर्ववेदः

(iii) ऋग्वेदः

(iv) यजुर्वेदः

2. रिक्तस्थानानि पूरयत -

5×2=10

(क) शब्दानामन्वाख्यानं .....

(ख) वादः ..... वितण्डा च।

(ग) रामायणे ..... काण्डानि सन्ति।

(घ) अर्थप्रदर्शनं ..... कारिका।

(ङ) मा निषाद! ..... शाश्वती समः।

3. सत्ययुगं चिनुत -

5×2=10

(क) पाञ्चालानां रीतिः

(1) वैदर्भी

(ख) दक्षिणस्याः रीतिः

(2) उदयनः

(ग) मनस एकाग्रता

(3) पाञ्चाली

(घ) स्वप्नवासदत्तम्

(4) ताललयसंयुक्ता

(ङ) सामवेदः

(5) समाधिः

4. सत्य कथनानां समक्षं 'आम्' असत्य कथनानां समक्षं 'न' इति लिखत - 5×2=10
- (क) "व्युत्पत्तिकविपाकाः" इत्यस्य वर्णनं प्रथमोऽध्याये।
- (ख) अभिज्ञानशाकुन्तलस्य नायिका शकुन्तला वर्तते।
- (ग) महाकविभासस्य त्रयोदश नाटकानि सन्ति।
- (घ) काव्यमीमांसायाः लेखकः माघः।
- (ङ) यः काव्यमीमांसां जानाति सः विज्ञः।
5. एकपदेन उत्तरत - 5×2=10
- (क) प्रतिमानाटकस्य लेखकः कः ?
- (ख) शिशुपालवधस्य लेखकः कः ?
- (ग) आदिकाव्यं विद्यते।
- (घ) मीमांसायाः चतुर्थेऽध्याये किं वर्णितम् ?
- (ङ) महाभारते कति पर्वाणि सन्ति ?
- लघूत्तरीयाः प्रश्नाः**
6. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु दशप्रश्नाः एकवाक्येन समाधेयाः - 10×3=30
- (1) श्रीकण्ठः कति शिष्येभ्यः काव्यमुपदिदेश।
- (2) काव्यविद्यायां कति अधिकरणानि सन्ति ?
- (3) का नाम शिक्षा ?
- (4) कल्पस्य-अपरं नाम किम् ?
- (5) ज्यौतिषस्य लक्षणं किम् ?

- (6) का नाम त्रयी ?
- (7) शास्त्रं कतिविधम् ?
- (8) का नाम परक्रिया ?
- (9) चतुर्दशविद्याभ्यो श्रेष्ठा का विद्या ?
- (10) किं नाम भाष्यम् ?
- (11) अभ्यासस्य किं स्वरूपम् ?
- (12) कुमारसम्भवे कुमार कः ?

दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः

7. अधोलिखितेषु प्रश्नद्वयं समाधेयौ: — 2×5=10
- (1) अष्टादशपुराणानां नामानि लिखत।
- (2) देशान्तरव्यवहारस्य उदाहरणं लिखत।
- (3) कवेः काः दश अवस्थाः सन्ति ?
8. काव्यविद्यायाः किमधिकरणं कः शिष्यः अभ्यस्तवान् इति लिखत। 1×10=10

अथवा

काव्यमीमांसायाः तृतीयोध्यायस्य सारांशं लिखत।

प्राश्निक कोड क्र.....

पृष्ठ क्र. - 1
प्रश्न पत्र/आदर्श उत्तर

परीक्षा का नाम :- पूर्वमध्यमा / उत्तरमध्यमा, खण्ड-प्रथम / द्वितीय

विषय..... साहित्यम्..... विषय कोड..... 824..... माध्यम..... संस्कृत

कुल प्रश्न.....

समय - 3 घण्टा

निर्देश

पूर्णांक..... 100

प्रश्न क्रमांक		प्रश्न के लिए अधिकतम अंक
1.	(क) शमायाम् (ख) आरविः (ग) एकोनविंशतिः (घ) जयः (ङ) अधर्ववेदाः	
2.	(क) व्याकरवम् (ख) जल्पो (ग) सप्त (घ) कारिका (ङ) प्रतिष्ठा ल्वमगमध	
3.	(क) पाञ्चाली (ख) वेदमी (ग) समाधिः (घ) उदयनः (ङ) रताललय संयुक्ता	
4.	(क) न (ख) आम (ग) आम (घ) न (ङ) आम	

~~नाम~~

हस्ताक्षर

प्राश्निक कोड क्र. 4/19 43

पृष्ठ क्र.-

सेट = I

प्रश्न पत्र/आदर्श उत्तर

परीक्षा का नाम - पूर्वमध्यमा / उत्तरमध्यमा, खण्ड-प्रथम / द्वितीय

विषय... साहित्यम्... विषय कोड... 824... माध्यम... संस्कृतम्

कुल प्रश्न... 08

समय - 3 घण्टा

पूर्णांक... 100

निर्देश

प्रश्न क्रमांक	प्रश्न के लिए अधिकतम अंक
5	(क) भासः (ख) भाष्यः (ग) रामायणम् (घ) शिष्यप्रतिभाम् / (ङ) अष्टादश
6	(1) चतुष्टयशिक्षणशिल्पम् / (2) अष्टादशाधिकरणानि / (3) वर्णनो रूपायुक्तं - करण प्रयत्नादिभिः निष्पत्तिर्निर्वायित्री शिक्षा / (4) कल्पवृक्ष उपरं नाम यजुर्विद्या / (5) ज्योतिषस्य लक्षणं ब्रह्मनिर्णयज्योतिषम् / (6) ऋग्यजुः सामवेदास्तथा / (7) शास्त्रं द्विविधं, पौरुषेयम् अपौरुषेयम् / (8) रुद्रमायका परक्रिया / यथा रामायणम् / (9) कल्पविद्या / (10) आश्विनयज्ञासनात् आख्यम् / (11) अविच्छेदेन शीलनम्यासः / (12) कालिकेयम् /
निर्देशः - दीर्घोत्तरीयप्रश्नानां मुख्यार्थं द्वारा लक्षणानुसारं करणायुक्तं	